

Εισαγωγή-μετάφραση:
Αντώνης Δεκαβάλλες

Ο Θέζαρ Βαγιέχο υπήρξε και παραμένει ακόμα ο κορυφαίος ποιητής και το καύχημα της πατρίδας του, του Περού, κι ένας από τους πιο μεγάλους κι αγαπητούς ποιητές της Λατινικής Αμερικής, με παγκόσμια φήμη κι εκτίμηση. Γεννήθηκε σε μια μικρή κι απόμακρη κωμόπολη, με ορυχεία βολφραμίου σε βορινή περιοχή των Άνδεων, που ήταν κάποτε επίκεντρο του παλιού πολιτισμού των Ίνκας, κι είχε στις φλέβες του αίμα ανάκατο με ινδιάνικο.

Εκεί γνώρισε από μικρός στη δυστυχία τους τούς φτωχούς συμπατριώτες του, που ήταν θύματα της εκμετάλλευσης, κι αυτό θα επιδρούσε καίρια επάνω στον χαρακτήρα του, τα αισθήματά του και την τέχνη του. Αγάπησε υπερβολικά τον τόπο του, το πατρογονικό του σπιτικό και τους δικούς του, κι όταν χρειάστηκε, από ανέχεια και ταλαιπωρίες, να ξενιτευτεί δίχως γυρισμό και να τ' αποχωριστεί για πάντα, αυτά θα παρέμεναν αγιάτρευτη, πικρή νοσταλγία στη ζωή του και το έργο του.

Η λαϊκή ποίηση των Άνδεων του έδωσε, κατά πολύ, τη γλώσσα του και το ύφος του στην αυθόρμητη κι αδιάπτωτη εξομολογητική ειλικρίνειά του και τη ρεαλιστική και συγκινημένη αμεσότητά του, που είχαν μέσα τους και μια δόση άγριου πρωτογονισμού στην έκφραση των πολλών δικών του παθών και, περισσότερο ακόμα, της συμπόνιάς του για τους πάσχοντες συνανθρώπους του. Στην ωριμότητά του θα συνδυάζονταν στον στίχο του ένας μυστικισμός μ' έναν σκεπτικισμό, μια πίστη κι αγάπη της ζωής με την αμφισβήτησή τους και την πίκρα του που οφείλονταν στα δεινά του. Προσπάθησε και πέτυχε απaráμιλλα, με καταπληκτικές μεταφορές, με απίστευτα άλματα της φαντασίας κι ακόμα με σουρρεαλιστικούς συνειρμούς της λέξης και της εικόνας του, που τ' άντλησε από τα τετριμμένα της καθημερινής ζωής, να κάνει τ' αταίριαστα πράγματα να συμβιώνουν στην ανυπόφορη σχέση ενός ανθρώπου με τον φοβερό εαυτό του και τη φοβερή κατάσταση κι εποχή του.

Ύστερα από σπουδές, άτακτες εξαιτίας της ανέχειας και στέρησής του, που έκανε στο Πανεπιστήμιο του TRUJILLO, έβγαλε στη Λίμα, το 1919, το πρώτο του ποιητικό βιβλίο με τον τίτλο "LOS HERALDOS NEGROS" («Οι Μαύροι Μαντατοφόροι»), που ο εκλεκτός Αμερικανός ποιητής ROBERT BLY, δόκιμος μεταφραστής ποιημάτων του Βαγιέχο, το χαρακτήρισε «καταπληκτικά συγκλονιστικό, αισθησιακό, προφητικό, στοργικό και άγριο, με ένα